

Sensationel udvikling i Danmark:

Danskerne er kommet i verdenseliten på genoplivningsområdet

Igennem de seneste 11 år er antallet af danskere, der træder til med livreddende førstehjælp, tredoblet. Samtidig er overlevelsen mere end fordoblet. Det viser helt nye tal fra Dansk Hjertestopregister, som placerer Danmark i eliten, når det gælder borgernes engagement i at redde liv.

I 2011 fik 58 pct. af de personer, som faldt om med hjertestop uden for hospital, livreddende førstehjælp, inden ambulancen nåede frem. I 2001 var tallet blot 19 pct. Det er en meget markant forbedring på en relativ kort årrække, mener læge Mads Wissenberg, Gentofte Hospital, der sammen med professor Christian Torp-Pedersen, Aalborg Universitet, står bag analysen af tallene i Dansk Hjertestopregister i samarbejde med en større dansk forskningsgruppe.

- Over en 11-årig periode kan vi se en stigning fra 19 pct. til 58 pct. af danskere, som træder til med livreddende førstehjælp ved hjertestop uden for hospital. Det er en bemærkelsesværdig og utrolig positiv udvikling. Vi ved, at patienter, som får livreddende førstehjælp, inden ambulancen når frem, har en overlevelse, der er over tre gange højere end dem, der ikke får hjælp, inden ambulancen når frem, siger Mads Wissenberg og fortsætter:

- Udviklingen tyder på, at der er sket en holdnings- og adfærdsmæssig ændring blandt danskerne, når det gælder livreddende førstehjælp. Det er meget glædeligt, da en tidlig indsats ved hjertestop er en af de parametre, som har utrolig stor betydning for at øge antallet af overlevende efter hjertestop. Udviklingen er unik, og det betyder samtidig, at vi i Danmark er tæt på at være blandt de lande i verden, hvor flest vidner til hjertestop træder til, og det kan vi godt være stolte af.

Nye tiltag øger opmærksomheden på at redde liv ved hjertestop

Der er ifølge Mads Wissenberg flere årsager til, at danskerne i stigende grad træder til og hjælper. En væsentlig forklaring kan være, at der i løbet af de seneste 10 år har været en stigende opmærksomhed på at træne og uddanne befolkningen i livreddende førstehjælp herunder indførelse af førstehjælpskurser i forbindelse med erhvervelse af kørekort samt obligatorisk førstehjælpsundervisning i skolerne ved færdselslære. Samtidig er der sket en stigning i antallet af danskere, der har taget frivillige førstehjælpskurser, og endelig indikerer de nyeste analyser, at implementeringen af sundhedsfagligt personale på regionernes AMK-Vagtcentraler har spillet en vigtig rolle for den store stigning det seneste år.

- Siden maj 2011 er alle 1-1-2-alarmopkald til AMK-Vagtcentralerne blevet besvaret af sundhedsfagligt personale. Et sådan tiltag betyder, at hjertestop nu erkendes tidligere i forløbet, hvilket er afgørende for, at der gives tidlig livreddende førstehjælp. Samtidig er der et stort fokus på telefonguidningen i livreddende førstehjælp til de, som ringer 1-1-2. Begge forhold har sandsynligvis medvirket til den yderligere stigning, forklarer Mads Wissenberg og fortsætter:

- Derudover er der også gjort forskellige tiltag for at styrke det præhospitale akutberedskab og forbedre den avancerede behandling. I samme periode er overlevelsen steget markant, og det taler for, at de forskellige indsatser igennem de seneste 10 år har haft en positiv indvirkning

på både behandlingsindsatsen før ankomst på hospital samt den efterfølgende behandling på hospital med en øget overlevelse til følge. Det vidner om, at det nytter noget, siger Mads Wissenberg.

Vi kender hjertestarterne, men bruger dem for lidt

I 2011 overlevede 10 pct. hjertestop uden for hospital, svarende til 337 personer, mens det i 2001 blot var 4 pct. De nye tal viser også, at der er sket en lille stigning i antallet af hjertestop, hvor vidner afgiver stød med en hjertestarter. I 2001 blev hjertestarterne brugt i 1,4 pct. af tilfældene med hjertestop uden for hospital, mens det i 2011 var 2,5 pct. Det glæder Jesper Kjærgaard, formand for Dansk Råd for Genoplivning og speciallæge på Rigshospitalets Hjerterafdeling.

- Danskernes evner og mod til at træde til er et vigtigt skridt i retningen mod at kunne redde flere liv. Hvis vi på samme måde som med hjertelungeredning kan få danskerne til at tage hjertestarterne til sig, være opmærksomme på, hvor de hænger og vide, at den er en vigtig del af genoplivningen, er der potentiale for, at flere liv kan reddes, mener Jesper Kjærgaard, som fortsætter:

- Undersøgelser viser faktisk, at de fleste danskere ved, hvad en hjertestarter er. Så nu skal vi gøre en indsats for at få flere danskere til at bruge dem.

Hjertestarterdagen skal øge opmærksomheden

Dansk Råd for Genoplivning og TrygFonden står i dag den 16. oktober bag Hjertestarterdagen i Danmark, og i resten af EU er der ligeledes på initiativ fra EU-Parlamentet særligt fokus på genoplivning i dag. I hele landet er der arrangementer, hvor danskerne gratis kan deltage og lære mere om genoplivning, fortæller Grethe Thomas, projektchef i TrygFonden.

- De nye tal fra Dansk Hjertestopregister understreger, at der er et stort potentiale i at engagere danskerne i at redde liv. Derfor giver en lang række aktører inden for genoplivning i løbet af i dag danskerne mulighed for at få demonstreret hjertemassage, kunstigt åndedræt og se, hvordan en hjertestarter virker, siger Grethe Thomas og fortsætter:

- Vi ved, at hvis endnu flere danskere træder til med hjælp ved hjertestop, så vil endnu flere danskere kunne overleve et hjertestop. Den tætte relation mellem tidlig hjælp og efterfølgende overlevelse gør indtryk, og vi håber derfor, at endnu flere danskere vil tage et kursus i livreddende førstehjælp og brug af en hjertestarter, så flere liv kan reddes fremover.

For yderligere oplysninger kontakt:

Mads Wissenberg, læge på Kardiologisk afdeling P, Gentofte Hospital

Tlf.: 21 66 34 55

E-mail: mads.wissenberg.joergensen@regionh.dk

Jesper Kjærgaard, formand for Dansk Råd for Genoplivning og speciallæge på Rigshospitalets Hjerterafdeling

Tlf.: 20 27 66 62

E-mail: jesper.kjaergaard@dadlnet.dk

Grethe Thomas, projektchef i TrygFonden

Tlf.: 41 77 93 00

E-mail: gt@trygfonden.dk

Om TrygFonden

TrygFonden smba (TryghedsGruppen smba) arbejder for at skabe mere tryghed i Danmark. TrygFonden er initiativtager til en lang række almennyttige projekter, der handler om at forbedre danskernes sikkerhed, sundhed og trivsel. Projekterne udvikles på et veldokumenteret grundlag og gennemføres i samarbejde med førende eksperter og organisationer på de områder, som projekterne omhandler. I 2013 anvender TrygFonden 550 millioner kroner på hundredvis af projekter, der øger trygheden lokalt, på tværs af regioner og i hele landet. TryghedsGruppen er hovedejer af forsikringsselskabet Tryg og står bag TrygFonden, som varetager TryghedsGruppens almennyttige arbejde. TryghedsGruppen skaber værdi og tryghed gennem langsigtede investeringer og almennyttige uddelinger.